

Spoštovani,

v zadnjih dneh je dobršen del javne in medijske pozornosti usmerjen v streljanje na šoli v Gradcu.

Tudi strokovnjaki s področja duševnega zdravja in preprečevanja samomorilnega vedenja spremljamo situacijo in javni diskurz. Zaradi obsežne medijske pozornosti želimo vse predstavnike medijev ponovno spomniti na pomen odgovornega poročanja o kriznih dogodkih. Namen odgovornega poročanja o kriznih dogodkih je preprečevanje posnemanja dejanja ter vzpostavljanje in zagotavljanje spoštljivega in varnega okolja za okrevanje celotne skupnosti in družin, ki so bile v tem dogodku najbolj oškodovane.

V ta namen smo že pred časom pripravili dokument Psihološke smernice za medijsko poročanje po kriznih dogodkih, ki smo ga delili s predstavniki medijev. V dokumentu navajamo konkretne usmeritve glede tega, katere informacije vključiti in katerim se je priporočljivo izogniti. Izogibanje senzacionalističnemu poročanju (npr. vključevanju videoposnetkov in fotografij z dogodka, fotografij storilca), navajanju informacij o storilcu in o dogodku. Namesto tega pa se je pri poročanju priporočljivo usmeriti v poudarjanje kompleksnosti dogodka, odpornosti skupnosti, navajanje virov in načinov ukrepanja in pomoči. Nekaj uporabnih preventivnih informacij, ki se lahko vključijo v prispevke, najdete med drugim tudi v naslednjih virih: spletni seminar, podkast (priloženo). Navajanje omenjenih informacij lahko zmanjšuje tveganje za posnemanje dejanja ter spodbuja solidarnost skupnosti, posameznike pa k iskanju dodatne strokovne opore, če jo potrebujejo.

Prosimo vas, da v izogib posnemanja vedenja apelirate na stanovske kolege, da naj se vzdržijo natančnega in senzacionalističnega poročanja o storilcu in dogodku, ki bi lahko spodbudilo posnemanje, onemogočijo pa naj tudi komentiranje pod prispevki. Namesto tega naj se poudari kompleksnost in redkost dogodka, odpornost ljudi in družbe ter načini pomoči sebi in drugim. Vključene naj so le preverjene informacije, dejanje storilca pa naj je jasno označeno kot nesprejemljivo in obsojanja vredno. Izognejo naj se tudi natančnemu opisovanju samomora storilca dejanja (npr. navajanju informacij o lokaciji in uporabljeni metodi), prav tako z namenom preprečevanja dejanja. Več usmeritev o odgovornem poročanju o samomoru je na voljo v Smernicah odgovornega poročanja o samomoru.

Poudarili bi še, da smo zasledili tudi primere korektnega in s smernicami skladnega poročanja. Vsem novinarjem in novinarkam, ki o dogodku poročate odgovorno ter sledite skupnim dogovorom in zgoraj povzetim usmeritvam, se zato zahvaljujemo. Prav tako se zahvaljujemo vsem predstavnikom medijem za dosedANJI trud na področju odgovornega poročanja o samomoru in o kriznih dogodkih ter upamo, da boste našo spodbudo vzeli dobronamerno. Verjamemo, da imamo skupen cilj – preprečiti tiste travmatične dogodke, ki jih lahko.

Lep pozdrav,

dr. Vita Poštuvan in Vanja Gomboc (UP IAM Slovenski center za raziskovanje samomora, v imenu vseh podpisnikov dopisa)

Podpisniki dopisa so navedeni v nadaljevanju po abecednem redu:

Društvo psihologov Slovenije

Nacionalni inštitut za javno zdravje

Slovensko združenje za preprečevanje samomora

UP IAM Slovenski center za raziskovanje samomora